

[Niels Hølvæg Petersen.]

fattelse. Må jeg pege på, hvad lederen af den norske modstand imod fællesmarkedet, den norske folkebevægelse mod EF, sagde samme aften, som resultatet lå klart i Norge: han takkede Danmark, fordi vi havde udsat vor afstemning.

Jeg tror, der havde været en mulighed for at få en anden udvikling i Norge, hvis vi havde stemt først, og jeg mener, at det måtte være en fordel ud fra danske synspunkter og ud fra nordiske synspunkter — noget, jeg vil tro også modstandere af dansk tilslutning et langt stykke vil være enige i, hvilket mange af dem i hvert fald var forud for afstemningen.

Det spørgsmål, man videre kan rejse på baggrund af udviklingen, er: hvad er der så rent faktisk sket hidtil i det nordiske samarbejde, siden dansk medlemskab af EF blev en realitet? Det kan der siges meget godt om. Der har været en betydelig drivkraft i det nordiske samarbejde, siden vi blev medlem. Der er sket en, skal vi sige oprustning på det administrative område, vi har fået nye institutioner og administrationer. Ministerrådet har fået sit sekretariat, der er lavet en kulturaftale med et kultursekretariat, præsidiat har fået sit sekretariat. Dette og andre tiltag giver nogle nye muligheder i det nordiske samarbejde, som kan udnyttes, og som i de kommende år stærkt bør udnyttes.

På det økonomiske område er der ingen faresignaler i den hidtidige udvikling. Danmark, Norge, Finland og Sverige er nu alle medlemmer af et vesteuropæisk frihandelsområde for industrivarer, og samhandelen mellem de nordiske lande vil kunne udfolde sig uhindret af toldgrænser, så snart overgangsperioden er udløbet. Jeg så netop forleden dag en notits i avisen om, at Sverige har haft en vældig forøgelse af sin eksport til Danmark. Nu er det ikke sikkert, at jeg ud fra alle synspunkter er så begejstret for det, men som eksempel på, at den nordiske samhandel fungerer uhindret videre, kan tallene da vist bruges.

Der er én ting at lægge mærke til ved samhandelen mellem de nordiske lande i fremtiden, og det er, at vi ikke i de kommende år vil have den præferencetilling på hinandens markeder, som vi havde på det tidspunkt, da vi stod uden for fællesmarke-

det, hvor vi jo i forhold til fællesmarkedslandene på hinandens markeder havde en fordel, således som de øvrige EFTA-lande også havde det. Derfor kan der blive en skarpere konkurrence mellem nordiske og andre varer på de respektive markeder, men det er jo en følge, som jeg ikke tror nogen vil have noget imod.

På det politiske område må man sige at samarbejdet er fortsat som hidtil. Konsultationer om de områder, hvor de nordiske lande har stærke fælles interesser, inden for FN-politikken og store dele af samarbejdet i internationale organisationer, alt dette fortsætter som hidtil. Det viser for mig, at det, som vi — det vil sige markedstilhængerne — sagde forud for afstemningen på dette punkt, er kommet til at slå til. Der er ikke noget modsætningsforhold imellem det europæiske og det nordiske samarbejde: der er tale om parallelle forløb. Det er de samme drivkræfter, kan man sige, som driver frem et stadig tættere nordisk og stadig tættere europæisk samarbejde, nemlig nødvendigheden af at få de politiske institutioner til at følge med den rent faktiske økonomiske integration, som i forvejen har fundet sted.

Jeg vil til sidst gøre nogle bemærkninger specielt om kulturaftalen. Jeg vil ikke sige, at kultursamarbejdet hidtil har været en skuffelse, der har været fordele knyttet til det, vi har fået kultursekretariatet, og det er vel endnu ikke færdigt med sin opbygning. Man kan på den anden side sige, at det endnu ikke har svaret til forventningerne. Der er etableret et kultursekretariat, der er skabt en ramme, som burde kunne blive en pådrivende kraft i det nordiske samarbejde på det kulturelle område. Det er nødvendigt. Udviklingen netop på kulturområdet har vist, at det er nødvendigt, at der er en pådrivende kraft. Sekretariatet har mulighed for at hjælpe til, men det kræver også, at regeringerne er klar, og det kræver meget tydeligt, at Nordisk Råds organer er indstillet på at presse på i det nordiske samarbejde. Der ligger et stort ansvar på parlamentarikerne i Nordisk Råd for at presse på og skabe nordiske løsninger.

Hr. Stetter var inde på, at man skulle gøre det parlamentariske samarbejde inden for Norden stærkere præget af det partipolitiske. Jeg synes, det har været en værdifuld nyskabelse som supplement til det nationale